

СТАНОВИЩЕ

за кандидатите **гл. ас. д-р Петър Одажиев** и **д-р Красимира Иванова**,

подали изискуемия комплект от документи за заемане на академична длъжност **"доцент"**

Област на ВО: 8 Изкуства

Професионално направление: 8.4 Театрално и филмово изкуство

Научна специалност: Актьорство за драматичен театър

Катедра: Естетическо възпитание

Педагогически факултет

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

По обявения в Държавен вестник, бр.39 от 02.05.2023 г. конкурс за академичната длъжност **„доцент“** в област на висше образование 8. ИЗКУСТВА, професионално направление 8.4. ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО (АКТЬОРСТВО ЗА ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР) в указания срок са подали изискуемия комплект от документи и материали двама кандидата (по реда на подаването):

1. Гл. ас. д-р Петър Запрянов Одажиев, роден през 1962 година, на 61 навършени години,
2. Д-р Красимира Цветанова Иванова, родена през 1977 година, на 46 навършени години.

Комисията по приема на документите е намерила пълно административно съответствие с изискуемите условия и двата комплекта са предадени на членовете на Научното жури (НЖ), които се запознават с кандидатите и изготвят своите рецензии или становища, съгласно взетото решение на заседание на Катедра „Естетическо възпитание“, проведено на 13.07.2023 година.

Настоящото становище е изготвено на базата на три оценки:

- Количествена,
- Качествена,
- Прогнозна.

КОЛИЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА

Разглеждайки документите и материалите по конкурса, предоставени от първия кандидат – гл. ас. д-р Петър Запрянов Одажиев, се отчитат **3,6 (три цяло и шест) пъти повече** наукометрични данни по групите от показатели А, Б, В, Г, Д и Е. Общият сбор на точките на кандидата е **1300 при изискуеми 360**. Идентифицирана е **липса на данни** в последното изискване: *„Аудиторна и извънаудиторна заетост. Изготвяне на учебни програми“* вероятно поради това, че кандидатът е преустановил тригодишната си академична преподавателска дейност в АМТИИ Пловдив. На второ място кандидатът има завършени две магистратури в областта 8.4, една в областта на Арт мениджмънта и защитени два дисертационни труда. За своята над 40 годишна професионална творческа биография от оперен певец, през оперен режисьор, филмов режисьор и арт мениджър, кандидатът е реализирал професионално множество мюзикъли, оперни и

филмови продукции. Той е ръководил работилници, майсторски класове и семинари в Европа и Америка. Има участие във фестивали и няколко международни награди.

Втората кандидатка – д-р Красимира Цветанова Иванова надвишава сумарно **3,8 (три цяло и осем)** пъти изискуемите наукометрични данни. В показателите А, Б, В, Г, Д и Е кандидатката събира **1170 точки**, но в изискуемото направление „Аудиторна и извънаудиторна заетост. Изготвяне на учебни програми“ тя представя доказателства, равняващи се на **205 допълнителни точки**. Така сборът на кандидатката възлиза на **1375, вместо минимално изискуемите 360**. Кандидатката има завършени две магистратури в областта 8.4 след две висши образования. Има защитена докторантура в същата област на ВО. Важна е информацията, че тя понастоящем, успоредно с преподавателската си работа в НАТФИЗ, е главен експерт на отдела „Международно сътрудничество“ към Театралната академия и основна част от проектната дейност на НАТФИЗ. Кандидатката е реализирала свои продукции, по-голямата част от които са на професионални, а други и на любителски сцени, телевизионен и филмов екран. Водила е няколко работилници, майсторски класове и семинари, по-голямата част от които с международно участие по европейски проекти. Има участие във фестивали със своя продукция, както и няколко престижни национални награди.

КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА

Първия кандидат – гл. ас. д-р Петър Запрянов Одажиев, има реализирани основно професионални самостоятелни творчески продукти. Монографиите му са **2 (две)** на брой, а публикациите му, предложени в наукометричната таблица са **8 (осем)**. Последната му монография засяга пряко драматичното изкуство, а първата му е посветена на мюзикъла като специфична музикално-драматично-танцова и музикално-танцово-екранна форма, съвременен жанр на класическата *drama per musica*. И двете монографии засягат не особено разработвани проблеми на театралната теория и практика у нас. Приносите на монографиите, на научните и на научно-популярните публикации на кандидата са безспорни и касаят **основно киноизкуството**. Единственият труд, посветен на сцената, който има пряко приложение към бъдещата педагогическа дейност на кандидата е последната му монография, изследваща действието в две противоположни, но взаимно допълващи се театрални системи – на Станиславски и Гротовски. Достатъчно солидни са цитиранията на издадените научни и научно-популярни публикации на кандидата, които са основно в сферата на екранните изкуства. Констатираната липса на участие в изискуемото приложение „Аудиторна и извънаудиторна заетост. Изготвяне на учебни програми“ не позволява да се направи качествена оценка на неговата преподавателска ангажираност, методите му на преподаване, както и на успеваемостта на неговите студенти в учебния и творческия процес.

Втората кандидатка – д-р Красимира Цветанова Иванова има само **1 (една) публикувана монография**, която както разбираме от документите е „под печат“. Трудът е посветен на мюзикъла на сцената и на екрана. Както вече бе пояснено по-горе, всички публикации по тази тема са новаторски за нашата страна, тъй като оскъдната литература на български език допреди 10 години бе само преводна. Статиите, предложени от кандидатката са **6 (шест)**, като и шестте са свързани пряко със сценичното изкуство. Две са посветени на драматургията, като основополагащ компонент на драматичното изкуство, други две правят паралели между театралната и екранната драматургия, третата двойка разглежда психодрамата като допълващ метод при обучението на студентите от театралните специалности. Докато в областта на драматургията българската театрална наука и критика разполага с множество солидни изследвания, то другите две теми: драматургическата ос „сцена-екран“ и методите на психодрамата в педагогиката за сцена са с реални приноси и са новаторски за нашата театрална

наука. Като участник в няколко акредитационни процеса, главен експерт на отдела „Международно сътрудничество“ към Театралната академия и главен експерт по проектната дейност на НАТФИЗ, кандидатката представя голям брой приноси към академичния живот – проведени занятия, създадени учебни програми, спечелени и изпълнени проекти, подписани и действащи споразумения с елитни театрални и филмови академии по света в рамките на нейния мандат на тези постове.

ПРОГНОЗНА ОЦЕНКА

Първия кандидат – гл. ас. д-р Петър Запрянов Одажиев е на **61 навършени години**. Съгласно българското трудово законодателство той има броени години до пенсия. В този аспект възможността му за научно и кариерно израстване е лимитирана от краткия срок, в който може да бъде реализирана подобна цел. В най-добрия случай той би могъл да бъде художествен ръководител само на два випуска, като при втория ще се наложи да бъде продължаван трудовия му договор всяка година до завършването на студентите. Педагогическият опит на кандидата е свързан основно с мюзикъла и операта. Тези два сценични жанра имат своя особена условност, своя стилистична особеност, подчинена главно на музикалната партитура и нейния действителен прочит на сцената. Специалността, акредитирана в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ е „Актьорство за драматичен театър“. Тя има много различна специфика от гореизброените жанрове. Соловото и хоровото пеене, танците и специфичните за мюзикъла и операта масови пластически и хореографски комбинации са твърде далече от педагогическата програма, предназначена за драматичните актьори. Втората специализация на кандидата е в киното. Липсата на съответна материално-техническа база – студио, камери, осветление, специализиран гардероб, павилиони и пр. не позволяват и практически изключват подобни занимания със студентите, които според акредитирания учебен план имат само три свободно избираеми и факултативни дисциплини, засягащи тези знания и умения. При кандидата почти отсъства опит като преподавател на студенти по драматичен театър. Само може да се гадае дали с неговата специализация – **опера, кино и мюзикъл** – ще може да ръководи **клас „Актьорство за драматичен театър“** със специфика, много различна от неговата професионална педагогическа и творческа биография. Малко вероятно е в медицинското образование да се повери подготовката на ортопеди на специалист по „Уши-нос-гърло“. Творческите успехи на кандидата са подкупващи, но областта на неговата експертиза трудно може да гарантира педагогическата му легитимност в областта на драматичното изкуство.

Втората кандидатка има **46 навършени години**. До вододела на пенсионната възраст ѝ остават 20 години, достатъчен срок за научно, творческо, педагогическо и академично развитие. Към този безспорен факт можем да отчетем, че въпреки разликата от 15 години в активната възраст на двамата кандидати, д-р Красимира Цветанова Иванова има съпоставими творчески, педагогически, научни и академични резултати. Това логически дава увереност, че кандидатката има възможност да разшири своята квалификация. Тя има достатъчно време и простор за научни изследвания и публикации, поле за творческа активност и доказан успех в проектната дейност в полза на специалността, катедрата, факултета и университета. Контактите на кандидатката с множество образователни институции в България и зад граница са подкупваща добавена стойност към нейните възможности. Уменията ѝ да подготвя, печели и управлява проекти на различни нива и по различни програми са доказани. Тя би била печеливша и за Пловдивския университет. Кандидатката вече е работила за нашия университет един семестър и за това кратко време е успяла като асистент по „Актьорско майсторство“ успешно да се впише в учебната програма и да постави спектакъл със студентите, който се е играл няколко пъти на учебна сцена. Определени негативи в очите на професионалната гилдия може да носи работата ѝ в **сферата на**

любителския театър, но от друга страна почти няма известен театрал у нас, който да не подготвя в аматьорските трупи свои бъдещи възпитаници. Погледната от тази страна, педагогическата работа с любители **увеличава потока от кандидатстуденти** към нашата, относително бутикова специалност. Преподавателската дейност на кандидатката в НАТФИЗ обхваща и двата факултета – Сценичен и Екранен. Тъй като в рамките на Театралната академия художествените ръководители избират сами своите екипи, тя е предпочетена от повечето екипи за преподавател по дисциплините, свързани с нейната експертиза.

Считам, че НЖ е изправено пред нелесен избор. Еднозначно и напълно убедително е трудно да бъде направено заключение. И двамата кандидати са солидни, опитни и имат – всеки своите качества в академичен, наукометричен, творчески и педагогически план. И при двамата има забележими липси и несъответствия не толкова в количествено, но повече в качествено отношение. Спецификата на педагогическата работа със студенти от специалността *„Актьорство за драматичен театър“* винаги е изисквала участието на бъдещите ръководители на класове като асистенти в екипи на именити художествени ръководители. Нашите кандидати почти нямат такъв опит. Ако мога отново да ползвам пример от медицината, за главен хирург в сложна операция може да бъде назначен само човек, който е асистирал отлично при множество подобни интервенции.

Въпреки това, решение трябва да бъде взето. Моето становище е, че кандидатката гл. ас. д-р Красимира Цветанова Иванова има по-голяма перспектива за развитие – академично, педагогическо, кариерно и творческо. Нейните достижения отстъпват пред постигнатото от конкурента ѝ, но той е цели 15 творчески години пред нея и това е напълно логично.

Затова предлагам академичната длъжност **„доцент“** по настоящия конкурс да бъде поверена на **д-р Красимира Цветанова Иванова**.

Проф. д-р Александър Любенов Илиев

28.08.2023 година

Гр. Пловдив